

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND

Rotel 2:13

DOM
2011-11-11
Sundsvall

Mål nr
T 1271-09

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts dom den 12 november 2009 i mål nr T 290-06 och T 1893-06,
se bilaga A

KLAGANDE

Carin

SAKEN

Trafikskadeersättning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom i huvudsaken och ändrar domen beträffande rättegångskostnaderna på så sätt att Carin Millfors ska ersätta Försäkringsaktiebolaget Akksam för rättegångskostnader vid tingsrätten med 340 000 kr jämte ränta enligt tingsrättens dom.

Carin Millfors ska ersätta Försäkringsaktiebolaget Akksam för rättegångskostnader i hovrätten med 220 178 kr, varav 176 143 kr avser ombudsarvode och 44 035 kr mervärdesskatt, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 11 november 2011 till dess betalning sker.

Dok.Id 74782

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 170 851 03 Sundsvall	Södra Tjänggatan 2	060-18 68 00 E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se www.hovrattenfordrenorrland.se	060-18 68 39	måndag – fredag 9:00-16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Carin Millfors har yrkat bifall till sin vid tingsrätten förda talan såväl i huvudsaken som beträffande rättegångskostnaderna. Carin Millfors har i andra hand yrkat att hennes skyldighet att betala ersättning för motpartens rättegångskostnader vid tingsrätten sätts ned till 340 000 kr.

Försäkringsaktiebolaget Aktsam (Aktsam) har motsatt sig att tingsrättens dom ändras i huvudsaken och medgett att Carin Millfors skyldighet att ersätta Aktsam för rättegångskostnader vid tingsrätten sätts ned till 340 000 kr.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

I hovrätten har åberopats samma bevisning som vid tingsrätten. Bild- och ljudupptagningarna av förhören vid tingsrätten har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Parterna har i hovrätten åberopat samma grunder och anfört i allt väsentligt samma omständigheter som vid tingsrätten.

Frågan i målet är om det föreligger orsakssamband mellan Carin Millfors besvär som medför arbetsförmåga och de trafikolyckor hon råkade ut för den 10 juli 2000 och den 20 juli 2004. Det är Carin Millfors som har bevisbördan för sitt påstående att så är fallet. Mot bakgrund av de svårigheter en skadelidande har att åstadkomma full bevisning om orsakssamband i mål av aktuellt slag har beviskravet i rättspraxis satts lägre än normalt (se bl.a. Högsta domstolens avgörande NJA 2006 s. 721). För att Carin

Millfors ska vinna bifall till sin talan krävs, som tingsrätten har konstaterat, att det framstår som klart mer sannolikt att hennes besvär beror på trafikolyckorna än att de har någon annan orsak. Beviskravet är alltså högre än en ren sannolikhetsövertikt.

Enligt den s.k. traumatiska principen kan kraftigt våld mot t.ex. nacken medföra en kraftig debut av besvär från bl.a. rygg och nacke. Besvären förutsätts avklinga efter hand och för de allra flesta drabbade försvinner besvären helt. För ett fåtal personer kvarstår dock kroniska besvär, i regel på en lindrigare besvärnivå än vad som var fallet vid eller i nära anslutning till traumat, men **ibland kan besvärsbilden ha ett accelererande förlopp, vilket även godtagits i rättspraxis (se NJA 2001 s. 657).**

Kommentar: Motparten och domstolen drar slutsatsen att min besvärsutveckling är atypisk det vill säga inte förväntad. I mitt fall läkte skadorna inte ut av sig själv så som nackskador gör i nio fall av tio. När motparten säger att min besvärsutveckling är atypisk utgår dom från normalförloppet. Domstolen blir därvid förvillad och drar slutsatsen att det inte finns något samband mellan mina besvär och trafikolyckan. Detta är det klassiska sättet hos försäkringsbolagen att förvillad domstolen. I mitt fall blev förloppet accelererande. Den traumatiska principen tidigare, kallad 72-timmarsregeln, är inte användbar för sambandsbedömning enligt Socialstyrelsens rättsliga råd.

Vid bedömning av om orsakssamband föreligger mellan en olycka och den drabbades kroniska besvär måste domstolen beakta tillgänglig medicinsk utredning. I fall som det aktuella då läkarbedömningarna i fråga om orsakssambandet skiljer sig åt har Högsta domstolen uttalat att det rent principiellt inte torde finnas anledning att ge försteg åt den enes eller andres bedömning. **Om någon av läkarna har speciell kompetens på det ifrågasvarande området är det dock naturligt att fästa särskild vikt vid dennes bedömning.** Ytterst blir det emellertid avgörande vilka skäl som respektive läkare åberopar för sina slutsatser (se NJA 2001 s. 657).

Kommentar: Ingen av försäkringsbolagets medicinska rådgivare har speciell kompetens på nackskador på samma sätt som de undersökande läkarna även om dom vill påskina detta. Om man tar del av Whiplashkommissionens rapport och beskrivningen från Socialstyrelsens rättsliga råd beträffande symtombilden för kroniska nackskador så ser man tydligt att mina besvär redan från första början helt överensstämde med den samlade symtombilden enligt dessa beskrivningar. Det visar att de medicinska rådgivarna inte behärskar området vilket leder till att domen kommer att vila på felaktiga grunder.

De kriterier som huvudsakligen bör beaktas vid bedömning av om samband föreligger mellan en trafikolycka och kroniska besvär hos den skadelidande är dennes hälso-tillstånd före olyckan, graden av våld vid olyckan, symtomdebut i anslutning till olyckan, kontinuitet i besvären och konkurrerande skadeorsaker.

Såvitt framkommit i målet var Carin Millfors varken fysiskt eller psykiskt sjuk före trafikolyckan den 10 juli 2000. **Carin Millfors situation åren innan olyckan kan dock ha varit pressad både när det gäller hennes privat- och arbetsliv.**

Det finns ingen medicinsk dokumentation eller vittnesmål som stödjer detta antagande.

Den personbil Carin Millfors körde vid olyckan i juli 2000 blev påkörd framtill på vänster sida. Det är inte klarlagt vilken hastighet som Carin Millfors fordon eller det påkörande fordonet höll vid kollisionstillfället. Det finns uppgifter om att båda fordonen fick vissa skador vid sammanstötningen men **det saknas dokumentation om skadornas omfattning**. Annat har dock inte framkommit i målet än att de båda bilarna kunde köras från platsen. Aktsam har inte ifrågasatt att det våld Carin Millfors utsattes för i samband med olyckan år 2000 i och för sig kan ha varit tillräckligt allvarligt för att kunna orsaka nackbesvär.

Kommentar: Min bil blev skrotad vilket domstolen känner till, det står i akten.

Såvitt framkommit var Carin Millfors efter trafikolyckan i juli 2000 åtminstone i stånd att köra sin bil i vart fall från olycksplatsen. I skadeanmälan som gjordes dagen efter olyckan har Carin Millfors **markerat att hon inte drabbats av några personsador.**

Kommentar: Jag kunde inte konstatera några skador eftersom dom inte syntes.

Carin Millfors uppsökte inte heller sjukvård i nära anslutning till olyckan.

Kommentar: Jag skulle ensam sköta kontoret under semestertid och kunde inte sjukskriva mig. Hade jag insett skadornas allvar hade jag självklart uppsökt läkare tidigare.

Kristina Olzon, leg. läkare, har avgett ett preliminärt försäkringsmedicinskt intyg daterat den 9 mars 2002. I intyget anges att Carin Millfors vid ett samtal den 22 augusti 2000 med arbets-ledningen vid sin dåvarande arbetsplats fått veta att hon inte skulle få fast anställning om hon inte skärpte sig. Vidare framgår av intyget att Carin Millfors i anslutning till beskedet från arbetsgivaren blev mycket upprörd och att hon samma kväll fick smärtor över vänster sida av bröstkorgen, något som hon själv

tolkade som hjärtbesvär. Besvären föranledde henne att kontakta vårdcentralen där hon fick tid för undersökning. Det hade således gått nästan sju veckor efter trafikolyckan innan Carin Millfors uppsökte sjukvården. I journalanteckningarna från läkarbesöket den 25 augusti 2000 har bl.a. antecknats att Carin Millfors sedan lång tid tillbaka av och till känt smärta i bröstet, att hon är psykiskt stressad och att hon upplever att minnet försämrats.

Kommentar: Detta är symtom som är typiska för nackskador men som domstolen utan grund vill koppla till bilden av en situation före trafikolyckan som inte alls stämmer med verkligheten. Denna förvanskade bild har motparten målat upp utifrån grovt felaktiga journalanteckningar som min husläkare gjorde första gången jag träffade henne. Domstolen har uteslutit flera symtom som jag hade och som ingår i den samlade symtombilden för nackskador. 40 läkarbesök på 1½ års tid med symtom som helt stämmer med whiplashkommissinens symtombild talar sitt tydliga språk. Av dessa besök framgår tydligt att alla mina besvär kommer från min nackskada. Symtombilden omfattar smärtproblem, neurologiska problem och kognitiva problem. Diagnos som ställdes var just whiplash-skada.

Carin Millfors uppsökte därefter samma läkare ett flertal gånger huvudsakligen för bröst-smärtor och vid ett tillfälle även inflammation i en axel.

Kommentar: Bakom begreppet "huvudsakligen" döljer sig flera besvär som är typiska för whiplashskador. Enligt den försäkringsmedicinska utredningen som Ingemar Söderlund, docent i ortoped specialiserad på nackskador, gjort berodde värken i brösttryggen på de skador jag fått vid trafikolyckan.

I de förhållandevis fylliga journalanteckningarna från läkarbesöken har inte angetts något om att Carin Millfors varit med om en trafikolycka. Det är först vid ett läkarbesök den 14 maj 2001, dvs. drygt tio månader efter olyckan, som trafikolyckan berörs. Då antecknades också att Carin Millfors angett att hon inte hade några besvär precis efter olyckan.

Kommentar: Varför vill hovrätten framhålla detta, det säger sig självt att denna journalanteckning är felaktig eftersom det finns sju whiplashrelaterade besvär vid de två första läkarbesöken en dryg månad efter trafikolyckan. Minan vittnen har dessutom enhälligt förklarat hur jag förändrades direkt efter olyckan.

Carin Millfors har inte ens påstått att hon vid något av de återkommande läkarbesöken

innan besöket i maj 2001 berättat om trafikolyckan.

Kommentar: Hovrätten förutsätter att jag var helt införstådd med konsekvenserna av en nackskada. Hur ska man kunna relatera besvären till en olycka om man inte vet hur symtombilden är vid en skada? När inte ens min husläkare kände till denna symtombild varför ska då jag förväntas känna till den när jag fyller i min skadeanmälan.

Hovrätten finner att detta framstår som mycket märkligt, om symtomen verkligen – som Carin Millfors gör gällande i målet – debuterade redan i nära anslutning till olyckan.

Kommentar: Symtomen finns ju beskrivna i journalen från de första läkarbesöken och i de utredningar som gjordes därefter!

Med hänsyn härtill och till den tid som gått sedan trafikolyckan har Carin Millfors och hennes anhörigas berättelser om tidig symtomdebut – som tingrätten också funnit – ett ganska begränsat bevisvärde.

Kommentar: Utlåtandena från mina vittnen är skrivna mellan ett och två år efter olyckan. Alla mina vittnen träffade mig regelbundet efter olyckan och deras vittnesmål är enhälliga.

Carin Millfors påtalade visserligen vid sitt första läkarbesök efter olyckan problem med minnet. Den medicinska utredningen i målet visar emellertid att Carin Millfors smärt-och minnesproblematik kan ha sin grund i hennes fibromyalgi respektive psykosocialt pressade situation åren innan trafikolyckan i juli 2000.

Kommentar: Det finns ingen medicinsk dokumentation som visar att jag haft mina besvär före trafikolyckan.

Hovrätten finner vid angivna förhållanden att det inte är utrett att Carin Millfors besvär debuterade i nära anslutning till den första trafikolyckan och att besvären följaktligen inte heller kan anses ha varit kontinuerliga allt sedan dess.

Kommentar: Hovrätten kan rimligen inte ha uppfattningen att besvären inte varit kontinuerliga. Jag uppsökte ju läkare 40 gånger under 1½ år efter första olyckan och besvären har aldrig upphört.

Om man utgår från tidpunkten från det att jag fick diagnosen whiplash-skada och härleder bakåt i tiden när min samlade symtombild uppstod så kommer man inte längre tillbaks än till olyckstillfället. Jag har aldrig uppsökt läkare för dessa problem innan olyckan.

Vid en samlad bedömning av utredningen i målet finner hovrätten i likhet med tingsrätten att det inte framstår som klart mer sannolikt att Carin Millfors besvär beror på trafikolyckan den 10 juli 2000 än att de har någon annan orsak. Carin Millfors har således inte rätt till någon ersättning från Aktsam på grund av denna olycka.

Kommentar: Någon annan orsak har inte kunnat påvisas från försäkringsbolagets sida.

När Carin Millfors åter råkade ut för en trafikolycka den 20 juli 2004 hade hon som framgått redan en omfattande besvärsbild. Utredningen ger inte något stöd för att Carin Millfors fick några mera omfattande besvär till följd av den senare olyckan.

Kommentar: Vilken utredning menar hovrätten? Det finns journaler på mig som beskriver merbesvärerna, bland annat står det i det medicinska underlaget blefarospasm, WAD-relaterad käkförskjutning, förvärrad yrsel, ökade rörelseinskränkningar, förvärrad tremor, balansstörningar, domningar och babinsky. Diagnos Cityröntgen samt KS: halsryggsdistorsion.

Hovrätten ansluter sig därför till tingsrättens bedömning att det inte heller framstår som klart mer sannolikt att Carin Millfors besvär efter juli 2004 beror på den andra trafikolyckan än att de har någon annan orsak. Carin Millfors har således inte heller rätt till ersättning från Aktsam på grund av denna olycka. Tingsrättens dom i huvudsaken ska därmed stå fast.

Vid den redovisade bedömningen är Carin Millfors skyldig att ersätta Aktsam för rättegångskostnader såväl vid tingsrätten som i hovrätten. Carin Millfors yrkande om nedsättning av ersättningsskyldigheten för Aktsams rättegångskostnader vid tingsrätten har medgetts av Aktsam. Tingsrättens dom beträffande rättegångskostnaderna ska ändras i enlighet därmed. Det av Aktsam yrkade beloppet för rättegångskostnader i hovrätten har vitsordats av Carin Millfors.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast **fredagen den 9 december 2011**.

Robert Schött

Risto Stoorhök

Jessica Lovén

Hans Eberstein

(referent)

Kommentar: Av den operationsrapport som upprättades vid min steloperation av nacken, och som jag inte fick åberopa i hovrätten, framgår att jag har en mycket allvarlig nackskada, en atlantoaxial subluxation.

